

TEMA: INTERNA- TIONELLT

Läs mer på sidorna 3-29

INTERVJUN:

RICHARD BUSKE

Se sid 42-43

HÖG TID ATT NOMINERA

ÅRETS LOTTA!

Se sid 39

DESSUTOM I DETTA NUMMER:
VINTERNS OCH VÅRENS PRO-
GRAM • FÖRSVARSGÅRDEN
• KÅRKÅSERI • VMA • JUL-
MARKNADEN PÅ GÅRDEN •
VALBEREDNINGEN PÅMINNER
• JUBILEUMSKÅSERI • TIPS OM
JULMARKNADER

*D*ags för ett nytt temanummer. Nu har vi vidgat våra vyer till det internationella uppdraget.

Några av våra medlemmar som varit ute på internationell tjänst berättar om sina erfarenheter. Vi försöker även förklara FN, NF, hur man kan söka tjänster, vad händer när man kommer hem och mycket, mycket mer. Med hopp om trevlig läsning!

REDAKTIONEN

UTLANDSTJÄNST

**Vilken skillnad KAN jag göra?
Vilken skillnad SKA jag göra? Och
vilken skillnad vill JAG göra?**

Att vara frustrerad över att inte kunna lösa sin uppgift effektivt, så som man uppfattar den, händer nog de flesta som gör internationell tjänst i Försvarsmakten. En skytteplutonchef ur mitt förband förklarade för mig att även om uppgiften kanske inte löses lika effektivt, rent militärt, genom partnering* med de Afghanska säkerhetsstyrkor (ANSF) så är det faktiskt den uppgiften vi har att lösa. Han förklarade vidare att en av hans utmaningar som plutonchef var att göra just den uppgiften, och de rådande förutsättningarna, tydliga för soldaterna så de kunde hantera eventuell frustration. Alla kanske inte hade rätt förståelse för uppgiften från början och blev därigenom frustrerade. Partnering är vårt jobb var hans slutsats. Det är det som vi måste förhålla sig till. Och jag tror att han har en viktig poäng.

Under min tjänstgöring i Afghanistan pratade jag ofta med mina kollegor i förbandet, men också med våra civila kollegor och med besökande journalister om just detta. Vilka drivkrafter har jag som individ att vara här för att göra internationell insats? Vilken är min uppgift i det svenska förbandet och inom de internationella säkerhetsstyrkorna – ISAF, vilken är min uppgift som med-

FOTO: SVERIGES RADIO

* Det kallas partnering på engelska när de internationella styrkorna jobbar och strider tillsammans med ANSF. Då är det de afghanska styrkorna som leder operationen och Isaf-styrkorna som stödjer. Det kan röra sig om att bidra med förmågor (till exempel taktik och utrustning) som afghanerna själva inte har eller att samverka med staberna i planeringsprocessen.

FOTO: FÖRSVARSMAKTEN

människa och varför har jag bestämt mig för att ta detta jobb? Och dessutom – gör jag någon som helst skillnad? För afghanerna, för ISAF, för Sverige, för mig själv, för mina kollegor, och för Försvarsmakten?

Och svaret är sällan enkelt. Många har väldigt klart för sig varför de på individuell nivå har bestämt sig för att göra utlandstjänst. Det kan vara att det är en naturlig del i att jobba som soldat och officer, att det passade bra i den personliga utvecklingen eller att det är en uppoffring som ger en chans till lite extra inkomster som ska användas till något särskilt. Många har också en genuin önskan om att hjälpa till, att göra något bra för andra, att bidra till något större utanför en själv. Att helt enkelt få göra skillnad – en insats.

Och det är här det för många börjar bli komplicerat. Hur kan jag som individ med mina egna drivkrafter förhålla mig till den stora uppgiften som vi har fått som förband. Uppgiften som kommer både hemifrån Sverige och från det internationella samfundet via ISAF. Hur förhåller jag mig till den kontext i vilken det svenska förband som jag tillhör under sex månader ingår och kan jag ens förstå det? Hur mycket kan jag rimligen hinna påverka? Eller är det så att jag under, det som i ett samhällsutvecklingsperspektiv får betraktas som en extremt kort tidsperiod, bara har att förhålla mig till fattade beslut, givna uppgifter och bara fokusera på min lilla bit? Och har jag rätt förväntningar?

Det är inte lätt för dem som tjänstgör att förstå precis allting om hur den internationella insatsen i Afghanistan hänger ihop. Än mindre är det lätt att förstå det som händer i Afghanistan. Hur

FOTO: WWW.CLAESKRANTZ.SE

utvecklas politiken? Vad är det som sker egentligen? Hur ingår de internationella styrkorna i det politiska spel som pågår både i Afghanistan och på global nivå? Och hur ska jag förstå det som händer människorna i den lilla by där vi med svenska och finska soldater tillsammans med afghanska styrkor nyligen genomfört en operation? Det är också ofta väldigt svårt att, där man själv är, urskilja en positiv utveckling som känns meningsfull.

En besökande journalist frågade mig om jag verkligen tyckte att jag gjorde någon skillnad.

FOTO: VK

Om jag inte bara var en del i Amerikas krig? Jag kände ganska snart vart han ville komma och jag försökte förklara så gott jag kunde hur jag såg på saken.

Att tjänstgöra internationellt för Försvarsmakten är ingen solo-flygning vare sig ur ett individuellt perspektiv, eller ur det för tillfället tjänstgörande förbandets perspektiv. Uppgiften och sammanhanget är så komplext och politiskt, man är där så kort tid och uppgifterna är redan givna i ett större sammanhang – det finns en gräns höger och en gräns vänster. Dessutom ändrar sig allting hela tiden i och med att Afghanistan utvecklas, ibland framåt och ibland bakåt. Sammanhanget är inte bara komplext utan också dynamiskt.

Det är kring detta man har att orientera sig. Och man måste göra det på individuell nivå för att under insatsen orka jobba under stress. Att orka och våga utsätta sig för risk, eller att jobba nära och stödja dem som ständigt jobbar ute i fält där riskerna är många.

Alla som tjänstgör har att orientera sig på individuell nivå för att orka jobba i en pressad situation. Här finns inga givna eller "rätta" svar vad som är ett giltigt motivt. Utan det viktigaste är att man vet varför man själv är där och att man förstår vad man har för uppgift och hur den passar in i det stora sammanhanget. Men det är fler som har att orientera sig. Det kan vara kollegor hemma i Sverige, journalister med flera. Och det är ofta lika svårt för många av dem.

LÄS MER OM

- den militära insatsen i Afghanistan – www.forsvarsmakten.se/afghanistan
- Sveriges hela engagemang i Afghanistan – www.sve-rigeiafghanistan.se
- och om ISAF – www.isaf.nato.int

Jag kunde naturligtvis känna mig maktlös och ibland tvivla på om jag personligen gjorde någon nytta eller någon skillnad. Men att tänka så för mycket och för ofta när man är i insatsområdet är inget som gynnar ens förmåga att lösa uppgifter och skapa resultat. Man måste kunna rikta kraften i den riktning som förbandet löser uppgifter, det vill säga utåt och inte inåt.

Därför försökte jag hitta mitt personliga förhållningssätt, och det är det som jag uppmanar alla att lägga kraft på. Gör det arbetet innan du rycker in för internationell tjänst, eller rent av innan du söker en tjänst. Då har du igen det senare när situationen är pressad och du börjar bli trött och sliten efter många långa dagars tjänstgöring utan någon nämnvärd paus.

Alla som tjänstgör har hög motivation och vill verkligen göra ett bra jobb. Det är fantastiskt vilken kraft det finns i förbandet. Men det är lätt att bli frustrerad och också besviken. Därför är det viktigt att man för sig själv förstår sina egna drivkrafter och att chefer hjälper medarbetarna att rikta kraften rätt. Att säga som plutonchefen - Ja, du har rätt. Vi skulle militärt ha löst uppgiften effektivare om vi genomfört operationen helt själva.

Men vår uppgift är att vara här och stödja de afghanska styrkorna så att de kan utvecklas så mycket att de själva kan ta över säkerhetsarbetet och vi inte behöver hjälpa dem längre.

Precis som jag själv kunde tänka att här borde vi

gjort ett helt annat arbete med de afghanska journalisterna än vad den afghanska majoren som var min motpart förmådde. Då gäller det att återigen tänka långsiktigt och vara en bra partner och stötta afghanerna när de bygger sin egen förmåga inom alla områden.

MARIA PÅLSSON

OM MARIA

Maria tjänstgjorde som Public Affairs Officer (PAO) på den 20:e Afghanistanstyrkan (FS 20) under vintern 2010-2011.

LÄNGTAN BORT OCH HEM

Jag tjänstgjorde som stabsassistent på FS11 06/07. När jag bestämde mig för att åka levde jag själv i min lägenhet i Sollentuna. Jag hyrde ut lägenheten och hade i stort sett bara mobilräkningen som tickade på här hemma. Innan jag lämnade Sverige för att påbörja uppdraget i Afghanistan visste jag väldigt lite om landet och vad jag skulle förvänta mig.

Många av mina vänner blev förvånade när jag berättade att jag skulle åka till Afghanistan men för mig var det hela tiden en självklarhet. Jag försökte tänka igenom vilka hot och risker som

jag skulle möta, men det var väldigt svårt att skapa en bild av hur situationen i landet såg ut.

Jag gick förväntansfull och väntade på att utbildningen skulle påbörjas på livgardet. Det var skönt att möta människor som var i samma situation och hade gjort samma val som jag. I dag minns jag inte hur många veckor vi utbildades på livgardet men jag minns att vi alla ganska snabbt började längta efter avfärd till Afghanistan.

När jag klev av planet i Afghanistan blev jag överväldigad av verkligheten. Vi möttes upp av transport- och eskortpersonal som skulle ta oss till Camp Northern Light i Mazar-e Sharif. Kände mig vilsen och inte alls lika säker som de soldater som mötte upp oss. Efter bara några dagar eller kanske till och med timmar var jag en av dessa soldater, man anpassar sig snabbt till den verklighet man möter. När man lever i rutinerna med säkerhet, regler och situation lär man sig snabbt och känner sig mer mogen i uppgiften.

Efter två dagar på kampen ringde jag hem till mamma och undrade "vad som hänt där hemma". Mamma svarade ganska förvånat att inte så mycket hade hunnit hända sedan jag reste för två dagar sedan. För mig kändes

FOTO: BLOGSPOT

FOTO: BLOGSPOT

det som en lång tid med väldigt många nya intryck men för vardagen där hemma hade det helt naturligt inte hänt så mycket.

Allt efter att tiden gick kom jag mer och mer in i vardagen på campen och tyvärr blev det nog även längre mellanrum mellan samtalen hem till de nära och kära också. Efter tre månader lämnade jag värmen och åkte hem till kalla Sverige för ledighet. Efter att ha varit hemma längtade jag nog mer hem än tiden innan "leaven". Jag är i efterhand glad att jag åkte hem så pass sent i missionen men det beror säkert mycket på vad man lämnar kvar i Sverige.

När allt flöt på i missionen började nu nedräkningen för hemresan. Jag kände mig klar efter åtta månaders tjänstgöring och såg fram emot att komma hem igen. Väl hemma på livgardet var det klart vemodigt att lämna de kamrater som man levt så pass nära. Många upplevelser som bara vi på missionen förstår, det går inte att prata om det med någon annan så är det bara.

FOTO: WORDPRESS

Det man skall komma ihåg är att det kommer en vardag på campen också, det kommer kännas långtråkigt ibland och vissa dagar längtar man hem mer än andra. De dagarna finns det jättebra stöd bland de andra på missionen som har en bättre dag än vad du har. När min hemlängtan tog till lite extra tänkte jag tillbaka på varför jag var där och vad jag ville uppnå med min insatts.

TIPS PÅ PRIVATA PERSEDLAR ATT TA MED

Deodorant med god doft. I den stekheta öknen, bara uniformspersedlar och ingen "hemma" lukt kände jag mig som en fräsch fläkt med en bra deodorant. Trots den milda doften tog den över hela min atmosfär och gav vardagen guldkant. Kan låta självklart men det var verkligen något jag än i dag minns känslan av att bära.

Bärbar dator. Många långa kvällar där det uppskattas att kunna kolla på en serie eller film. Det finns även gemensamma lokaler för detta men när man lever så nära alla hela tiden kan det vara skönt att stänga in sig i sin egen bubbla en stund.

SOFIE PERSSON

EN ANNORLUNDA MISSIONSTJÄNST

Den civila observatörsmissionen EUMM, European Union Monitoring Mission, etablerades i september 1991 och omfattade Bosnien, Serbien (inklusive Kosovo), Kroatien, Montenegro, Albanien och FYROM (former Yugoslav Republic of Macedonia). Före december 2000 hade EUMM benämningen ECMM som stod för European Community Monitoring Mission.

Den svenska styrkan bestod av sex monitorer fram till sista december 2007, då missionen upphörde att verka. Monitorerna hade tolv månaders kontrakt och rekryterades av Försvarsmakten, men behövde inte ha officersbakgrund. Dock var tidigare utlandstjänst (gärna på Balkan och i polisiär eller militär tjänst) och akademisk bakgrund (gärna med statsvetenskapling inriktning) önskvärd då det handlade om en hel del politisk analys i rapporterandet. Det monitorerande (övervakande) mandatet grundades på ett antal överenskommelser med berörda parter från 1991 och senare, och man agerade under EUs gemensamma säkerhets- och utrikespolitiska överenskommelse, CFSP (Common Foreign and Security Policy).

EUMM hade till uppgift att följa upp och rapportera det politiska läget, särskilt säkerhetspolitiska

frågor, samt även gräns- och interetniska frågor. EUMM skulle därigenom bidra till så kallad Early Warning angående potentiella oroligheter och destabilisering, samt medverka i förtroendeskapande åtgärder i insatsområdet.

Själv tjänstgjorde jag som Monitor (observatör) i Bosnien-Hercegovina mellan början av januari 2004 och slutet av januari 2005 och var då placerad på Teamsite i Mostar i åtta månader, och på Mission HQ i Sarajevo de sista 4,5 månaderna.

EUMM BiH bestod av Mission Office Sarajevo (Landskontoret för Bosnien-Hercegovina) med

2-3 internationella monitorer samt 2-3 lokalanställda tolkar/assistenter, samt Teamsiterna Banja Luka, Tuzla och Mostar med vardera 2-3 internationella monitorer och 2-3 lokalanställda tolkar/assistenter.

Att vara monitor i BiH 6,5 år efter att jag hade ingått i SFOR och första gången besökt Sarajevo och Mostar var både inspirerande och frustrerande på samma gång. Både att se att många ville se framåt och lägga kriget bakom sig och bygga upp landet och den politiska struktur som Daytonavtalet stipulerade, men lika frustrerande

DEN ÅTERUPPBYGGDA BRON I MOSTAR PÅ INVIGNINGSDAGEN I JULI 2004

när klausuler i samma avtal hindrade utvecklingen framåt både ekonomiskt, socialt och politiskt, när en klar minoritet kunde välta positiva och utvecklande beslut för majoriteten av nationalistiska skäl, så kallad Vital National Interest – en form av veto som någon av de tre parterna (Bosnienserber, Bosnienkroater och Bosniaker) kunde hävda som skydd av sitt etniska ursprung.

En monitors vardag bestod i att besöka politiska, ekonomiska, religiösa och etniskt viktiga personer/parter/organisationer, föra samtal med dessa och göra en första analys av vad intervjun gett. Därefter skrevs en Daily Situation Report (Sitrep) som sändes vidare till analysavdelningen på HQ i Sarajevo. Där fanns mer erfarna monitorer som varit i missionen en längre tid (mer än nio månader) och som var duktiga på att se mönster i utvecklingen i respektive land och över landsgränserna. Dessa skrev därefter sammanfattande rapporter som sändes till EU-ländernas ambassader i respektive land (Bosnien, Serbien (inklusive Kosovo), Kroatien, Montenegro, Albanien och FYROM), samt till EU-rådet i Bryssel.

I vissa av de före detta Jugoslaviska republikerna kunde man som EU-Monitor även delta som valobservatör, en väldigt intressant erfarenhet och med möjlighet till förståelse för hur komplicerat det kan vara att arrangera val i ett post-konflikt-

samhälle ur både säkerhets, demokratisk och inte minst praktisk synpunkt. En reflektion man som svensk/västeuropée genast får är att vi som har en fungerande mantalsskrivning och någorlunda kan lita på våra röstlängder har en enorm fördel i dessa fall jämfört med samhällen där historisk dokumentation om folks hemort, familjetillhörighet, rösträtt osv försvunnit genom krig. Nu gick det lugnt till i valen där jag deltog som valobservatör och säkerheten var ingen stor fråga, men jag har full förståelse för hur det tidigare gått till i området, samt hur det måste vara i de länder där detta har en avgörande roll vid valtillfällena.

Som monitor bodde man inte inne på någon militär camp utan antingen på Teamsite som oftast bestod i ett hus med bostadsrum för monitorerna och kontor i ett. I vissa fall hade man en egen lägenhet och åkte till missionens lokalkontor eller HQ i Sarajevo. Att man bodde på detta sätt gjorde att man vistades ute i samhället och lärde känna lokalbefolkning och andra internationella representanter för de olika civila- som militära/polisiära organisationerna på ett helt annat sätt än när jag ingick i en militär styrka. Något jag upplevde som väldigt positivt överlag. Konceptet har också visat sig vara framgångsrikt då man idag har en EUMM-mission med liknande uppgifter och mandat i Georgien samt tidigare har haft AMM i Aceh-provinsen i Indonesien samt SLMM på Sri Lanka. Båda dessa missioner är nu avvecklade. Även FN har startat med civila observatörsmissioner på senare år och deras uppgifter påminner till stora delar om EUMM,

FOTO: EUMM.EU

OM MARIA

Maria är kurschef och lärare på Militärhögskolan Karlberg och samband/signalskyddslotta (instruktör och kurschef) sedan 1989.

men har en FN-resolution och ett FN-mandat i botten och agerar i samverkan med andra FN-operationer i området.

I dag är det inte Försvarsmakten som rekryterar till civila observatörsmissioner längre utan det gör Folke

Bernadotteakademin och/eller Sida. Något jag alltså varmt kan rekommendera om man redan varit ute på en insats under militär flagg och vill prova på något annat.

MARIA BACK-NILSSON

FRÅN NF TILL FN

NATIONERNAS FÖRBUND, NF (1920-1946)

Nationernas Förbund, NF, grundades 1920, på initiativ av USA:s president Woodrow Wilson. USA blev dock aldrig medlem. NF arbetade i stor utsträckning med samma frågor som FN.

Huvudsyftet var att arbeta för fred och nedrustning men man arbetade även med att främja social och ekonomisk utveckling. En skillnad mot FN var att det krävdes enhällighet i beslut om sakfrågor. Ingen vetorätt existerade.

NATIONERNAS FÖRBUDS FÖRSTA MÖTE I GENEVE 1920.
FOTO: ANNEFRANKGUIDE.NET

Under de första verksamhetsåren uträttade NF åtskilligt på det politiska området. En rad mindre tvister kunde lösas med hjälp av NF, bland annat Ålandsfrågan och strider kunde stoppas på Balkan och i Sydamerika.

Nationernas förbund blev aldrig tillräckligt starkt för att bevara freden. Vändpunkten kom på 1930-talet då organisationen visade sig maktlös inför de stora politiska kriserna och medlemslänarnas motsättningar. Försök att hejda en allmän upprustning misslyckades, så även försöken att hejda Tysklands, Italiens och Japans aggressionspolitik. Dessa tre länder utträdde senare. Organisationen upplöstes 1946 men slutade i praktiken fungera vid andra världskrigets utbrott 1939.

FÖRENTA NATIONERNA, FN

FN grundades efter andra världskriget som en efterträdare till Nationernas förbund.

1945 samlades representanter för 50 stater i San Francisco till den konferens som instiftade sammanslutningen. FN räknar sitt grundande till den 24 oktober 1945, när Republiken Kina, Frankrike,

Sovjetunionen, Storbritannien och en majoritet av de övriga länderna hade ratificerat fördraget. FN-dagen firas därför den 24 oktober.

Idén bakom FN utarbetades i deklara- tioner som under- tecknades vid De allierades konferen- ser i Moskva och Te- heran 1943. Orga- nisationens namn var ett förslag från den amerikanske presidenten Frank- lin D. Roosevelt. Namnet använ- des första gången

FOTO: WIKIPEDIA

1 januari 1942 i De förenade nationernas dekla- ration. Under andra världskriget använde de al- lierade namnet avseende deras gemensamma allianser. Under perioden augusti–oktober 1944 möttes representanter från Frankrike, Republi- ken Kina, Storbritannien, USA och Sovjetunionen i Washington D.C. vid det som kommit att kallas konferensen i Dumbarton Oak. Förutom orga- nisationens syften, kraven för medlemskap och olika utformningar av olika organ, diskuterades vid konferensen och senare möten också olika metoder att upprätthålla internationell fred och säkerhet samt internationellt ekonomiskt och so- cialt samarbete. Förslagen diskuterades av olika regeringar och enskilda medborgare över hela världen.

Den 25 april 1945 inleddes Förenta nationernas konferens om internationella organisationer i San Francisco. Förutom de olika staternas reger- ingar var även flera icke-statliga organisationer som Lions Clubs International inbjudna att delta i diskussionerna kring FN:s stadgar. De 50 natio- nerna som fanns representerade på konferensen undertecknade FN-stadgan två månader senare den 26 juni 1945. Polen var inte representerat vid konferensen, men fick en plats reserverat bland de stater som grundade FN. Antalet ursprungliga medlemmar i organi- sationen är därför 51. FN skapades 24 okto- ber 1945 efter att FN:s stadgar ratificerats av de fem permanenta medlemmarna i sä- kerhetsrådet – Repu- bliken Kina, Frankrike, Sovjetunionen, Stor- britannien och USA – och av en majoritet av de övriga 46 natio- nerna.

FOTO: UN/INT

De som grundade FN hade högt ställda förhoppningar att organisationen skulle förhindra konflikter mellan världens nationer och göra krig omöjliga i framtiden genom att främja kollektiv säkerhet. Dessa förhoppningar har inte uppfyllts men världen har hittills inte fått uppleva ett nytt världskrig. Mellan 1947 och 1991 gjorde världens uppdelning i två ideologiska block under det kalla kriget alla överenskommelser och fredsinsatser mycket komplicerade. Efter det kalla krigets slut väcktes nya förhoppningar om att FN skulle bli en organisation som förverkligade världsomfattande samarbete och fred. Åtminstone ett dussintal konflikter har dock sedan dess plågat världen och sedan Sovjetunionens fall har USA intagit en så dominerande ställning att det skapat nya problem för FN.

Förenta Nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna antogs den 10 december 1948. FN:s viktigaste säte är det i New York, men organisationen har även viktiga organ förlagda till Genève, Haag, Wien, Nairobi, Rom, Addis Abeba, Montreal, Köpenhamn, Bonn och på flera andra orter.

ORGANISATION

Förenta nationernas organisation är uppbyggt av flera organ, fonder, program och andra underorganisationer som tillsammans kallas FN-systemet. Organisationens arbete övervakas av sex huvudorgan:

- Generalförsamlingen
- Säkerhetsrådet
- Ekonomiska och sociala rådet
- Förvaltarskapsrådet
- Sekretariatet
- Internationella domstolen

Huvudorganen har operativa program, underorgan, fackorgan, självständiga organisationer, kommissioner, utskott och tillfälliga organ knutna till sig.

SÄKERHETSRADET

Säkerhetsrådet har mycket stor makt. De fem permanenta medlemmarna har vetorätt i alla beslut i säkerhetsrådet. Dessa fem är Kina, USA,

FOTO: DN

Frankrike, Storbritannien och Ryska federationen (före detta Sovjetunionen).

Från 1945 till 1971 var det Republiken Kina ("Taiwan") som hade Kinas plats. Från 1971 är det Folkrepubliken Kina ("Fastlandskina") som har platsen.

Det land som flitigast använt sin vetorätt var fram till 1984 Sovjetunionen. Efter 1984 är det USA.

ORGAN

För att genomföra FN:s arbete finns ett antal underorganisationer. Exempel på några kända är:

- UNESCO, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation
- UNICEF, United Nations International Children's Emergency Fund
- WHO, World Health Organisation
- WFP, World Food Programme
- IMF, International Monetary Fund
- UNEP, United Nations Environment Programme

Därtill kommer flera operativa organ; till Säkerhetsrådet är ett flertal fredsbevarande operationer knutna.

MEDLEMSLÄNDER

FN har i dag 193 medlemsländer sedan Sydsudan den 14 juli 2011 blev upptaget som den senaste medlemmen. Av världens 194 självständiga stater är det endast Vatikanstaten som inte är medlem av FN. Territorier som Abchazien, Cooköarna, Färöarna, Grönland, Niue, Palestinska myndigheten, Somaliland, Sydossetien, Taiwan, Transnistrien, Åland och Kosovo räknas i detta sammanhang inte som självständiga stater. Den

17 februari 2008 förklarade Kosovos parlament Kosovo som självständigt från Serbien. Serbiens parlament, likväl som FN:s säkerhetsråd, har inte erkänt Kosovos självständighet. Totalt har 75 länder erkänt Kosovo. En majoritet av världens länder har dock inte erkänt Kosovo, varav många har deklarerat att man inte heller har för avsikt att göra detta. Detta gör det därför svårt för Kosovo att kunna bli medlem i FN.

FN-dagen firas den 24 oktober sedan 1948 med möten, diskussioner och utställningar till minne av att FN-stadgan ratificerades detta datum 1945.

KÄLLAOR: FN-FÖRBUNDET OCH WIKIPEDIA

FAKTARUTA

GRUNDAD
24 oktober 1945

SÄTE
Internationellt territorium på Manhattan i New York

MEDLEMMAR
193 medlemsstater

OFFICIELLA SPRÅK
arabiska, kinesiska, engelska, franska, ryska, spanska

GENERALSEKRETERARE
Ban Ki-moon

SÖKA TJÄNST?

Vem som helst kan egentligen söka till utlandstjänst. Men det ställs en del krav. På försvarsmaktens hemsida (forsvarsmakten.se) finns listor på alla olika lediga tjänster både inom och utom landet. Du kan dels söka som "anställd inom försvaret" och dels som extern sökande. Det är alltså ett jobb du söker och beroende på din arbetsgivare kan du även få tjänstledigt för utlandstjänstgöring.

Kraven på behörighet är oberoende av om du söker utlandstjänst eller tjänst i Sverige. Har du gjort värnplikt är du välkommen att söka tjänster. Om du inte gjort den behöver du genomgå GMU – grundläggande militär utbildning. För att söka till att bli soldat eller sjöman behöver man inte någon tidigare militär erfarenhet.

På hemsidan finns också flera tester på om du har vad som krävs.

FOTO: UN

VILKA KRAV MÅSTE JAG UPPFYLLA FÖR ATT KUNNA SÖKA OCH BLI ANTAGEN?

Grundkravet för att söka grundläggande militär utbildning (GMU) är att du är svensk medborgare och att du har fyllt 18 år. Du måste också ha gymnasiebehörighet eller motsvarande med lägst betyg G i svenska, matematik, engelska och samhällskunskap. Om du vill bli officer eller specialistofficer finns ytterligare krav. Du får göra tester under antagningen som ska visa att du har god fysisk och psykisk hälsa. Dessa varierar beroende på vilket arbetsområde du riktar in dig på.

Tänk på att vara i fysisk bra form. På försvarets hemsida finns en träningsbok i pdf som tipsar på hur du kan förbereda dig.

KÄLLA: FÖRSVARSMAKTEN

TIPS

Utlandstjänster, på UD:s hemsida finns listor på olika typer av lediga jobb, flera inom FN både civilt och militärt och tips på andra ställen att leta. Läs mer på [www. http://www.sweden.gov.se/sb/d/3973](http://www.sweden.gov.se/sb/d/3973) och det går även att hitta jobb via FN kanaler på Facebook och Twitter.

FN-FÖRBUNDETS ORGANISATION

Svenska FN-förbundets medlemmar är organiserade i 22 distrikt och ett hundratal lokalföreningar. Dessutom är ett nittiototal riksorganisationer direktanslutna som medlemmar. Omkring 100 FN-föreningar driver egna projekt med stöd från kansliet i Stockholm. De arbetar med frågor som fred och säkerhet, mänskliga rättigheter och demokrati, fattigdomsbekämpning och utveckling, Millenniedeklarationen och millenniemålen, ungdoms- och skolverksamhet, seminarier och utbildningar samt insamlingskampanjer.

Tillsammans arbetar de för att påverka Sveriges regering och FN i arbetet för en bättre värld. Arbetet leds av en styrelse med 19 medlemmar. Ordförande är Aleksander Gabelic. Ett kansli med ett 20-tal anställda finns i Stockholm.

RIKSORGANISATIONER

Ett nittiototal enskilda riksorganisationer är medlemmar i Svenska FN-förbundet, till exempel fackliga organisationer, freds-, solidaritets, ungdoms-, kvinno- och miljöorganisationer. Många lokala organisationer är också anslutna till FN-föreningen på den egna orten.

DISTRIKT & FÖRENINGAR

Svenska FN-förbundets medlemmar är organiserade i 22 distrikt och ett hundratal lokalföreningar. Att vara aktiv inom FN-rörelsen – i en lokal FN-förening eller i ett FN-distrikt – är att arbeta för en förbättring av FN och världen. All verksamhet i landets distrikt bygger på lokala och nära krafter; man tänker globalt men agerar nära och lokalt.

FN-distrikten arbetar på länsnivå och har en samordnande och stödjande funktion såväl uppåt som nedåt i FN-rörelsen. Distriktens utåtriktade verksamhet är på regional nivå och de är paraplyorganisation för de lokala FN-föreningarna och dessas medlemsorganisationer.

I FN-rörelsen levandegörs visioner samtidigt som idéer föds om hur internationellt samarbete kan främjas och därigenom bli en verkligt positiv kraft för ett bättre FN och en bättre värld.

SOLLENTUNA FN-FÖRENING

Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden. Idéer formas om hur internationellt samarbete kan främjas. Det är berikande på många sätt. Här får du möjlighet att möta nya människor, lära dig mer om FN och internationella frågor, arbeta med insamlingsprojekt, påverka och framför allt bidra till det viktiga arbetet för en bättre värld.

Kontakt: Elsa Tegstam, tel: 08-7542435, tegstams@swipnet.se

VAD GÖR SVENSKA FN-FÖRBUNDET

PÅVERKAR

FN-förbundet är en medlemsorganisation. Genom radio, tv och tidningar gör det sina åsikter kända och de för en ständig dialog med makt-havare och beslutsfattare i regering, riksdag och myndigheter.

HJÄLPER AKUT

FN-förbundet samlar in pengar för att finansiera livsavgörande humanitär FN-verksamhet. När en katastrof inträffar är ofta FN på plats först av alla organisationer.

SAMLAR IN PENGAR

Tack vare ekonomiska bidrag från privatpersoner och företag kan de röja världen från minor och ge barn skolmat så de kan ta sig ur ett liv i fattigdom.

GRANSKAR

FN-förbundet granskar Sveriges agerande i FN. De ser till att den svenska regeringen uppfyller kraven i FN:s olika konventioner, och lämnar regelbundet in rapporter till FN:s granskningskommittéer. Deras arbete ger FN bättre möjlighet att kritiskt granska Sverige och sätter samtidigt press på den svenska regeringen att göra mer.

INFORMERAR

FN-förbundet informerar och utbildar alla som vill veta mer om FN. De producerar skolmaterial, faktaskrifter och annat material. De arrangerar seminarier, studiebesök, utbildningar och rollspel kring FN:s verksamhet. De svarar på frågor via telefon och mejl och på deras FN-infosajt har de samlat grundläggande information om FN och FN:s verksamhet.

SAMARBETAR INTERNATIONELLT

De samarbetar bland annat med FN-förbunden i Georgien, DR Kongo och Tanzania för att bland annat stärka ungdomars inflytande och stoppa spridningen av hiv/aids. De samverkar också med andra FN-förbund i FN-förbundens världsederation, WFUNA, som har en rådgivande funktion.

KÄLLA WWW.FN.SE

IntSAC

- Can you please give me the information of the incident at the MSR at 911234 and then send a request for the SITREP from the ITABn. I also need help to update the map with the EOD team north of Stäket at 33V XF 5780 9880. I need this before the COS meeting.

Så här kan det låta en vanlig dag under den Command Post Exercise (CPX) som avslutar den veckolånga kursen IntSAC, som ges av Svenska Lottakåren i samarbete med Swedint. Stabsassistentens uppgifter i en internationell miljö kan vara minst sagt varierande, och allt som sägs kanske inte heller är helt enkelt att förstå, speciellt inte med officerare från så skilda platser som Jordanien, Benin, Georgien och Thailand i ett och samma team. Det är inte bara förkortningar som kan leda till missförstånd, utan även förmågan att faktiskt kommunicera på det gemensamma språket engelska och förstå varandras kulturer.

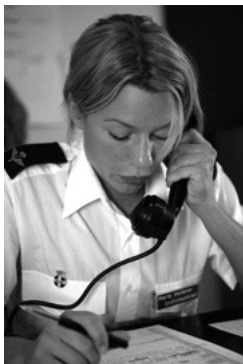

FOTO: SVENSKA LOTTAKÅREN

UTVECKLINGEN AV KURSEN

IntSAC är en kurs som ursprungligen startades då Swedint låg på Almnäs. På den tiden var framförallt lottor elever. Sedan Swedint flyttade till nya lokaler på Livgardet i Kungsängen 2004 har även IntSAC utvecklats. Numera har IntSAC ofta en blandning av elever från Lottorna, andra frivilliga försvarsorganisationer och tjejer och killar som är anställda inom Försvarsmakten för arbete som stabsassistenter inom exempelvis NBG, PsyOps

och ISAF, eftersom IntSAC visat sig vara den enda kurs som specifikt inriktar sig på stabsassistentens arbete i en internationell miljö.

FOTO: SVENSKA LOTTAKÅREN

GRUNDFÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRKUNSKAPSKRAV

Det är inget krav att man skall ha som mål att åka ut på internationell mission för att få gå IntSAC. Däremot är det viktigt att man känner sig bekväm med att prata engelska och arbeta i de

vanligaste programmen inom Microsoft Office-paketet. En annan grundförutsättning för att få ut mest av IntSAC som lotta är att man har gått någon av de grundkurser som ger baskunskaper i stabsmetodik, till exempel Ledstöd, Stab eller Und. Dessa krav handlar både om strävan att ha ett elevunderlag med så lika grundförutsättningar som möjligt, men även om att In-

tSAC-eleverna förväntas kunna jobba som stabsassistenter relativt självständigt under CPX:en.

THE INTEGRATED MISSION CONCEPT

IntSAC ges 2-3 gånger per år på Swedint. Kursen ges numera företrädesvis parallellt med de Swedint-kurser som ingår i "The Integrated Mission Concept". Detta är ett koncept som Swedint tilldelades "Certificate of Training Recognition" för i mars 2010, av Förenta Nationernas avdelning för fredsbevarande operationer (DPKO). Certifikatet bekräftar att Swedints förberedande kurser UNSOC, UNCIVSOC och UNPCC innehåller relevant undervisning och träning inför fredsbevarande uppgifter inom FN:s uppdrag. Målsättningen med det integrerade konceptet är:

- att förbereda och utbilda militära stabsofficerare, civil stabspersonal och seniora polisofficerare från olika länder i grundläggande kunskaper för att fungera i ett FN-lett internationellt HKV för fredsbevarande insatser.
- att integrera deltagare från alla tre kurserna för att få dem att samarbeta i gemensamma möten, planeringar, kartövningar, presentationer och stabsarbete.
- att genomföra en CPX där alla deltagare får olika befattningar i ett FN HKV, representerande en civil-, en militär- och en polisiär stab som agerar tillsammans.
- att praktisera koordination och samarbete för att lösa problem i olika delar av operationen under CPX:en.

LÄNKAR

The Integrated Mission Concept at Swedint:

http://www.forsvarsmakten.se/upload/Forband/Centra/Forsvarets_internationella_centrum_Swedint/IM%20Concept.pdf

Ten Rules: Code of Personal Conduct For Blue Helmets:

<http://cdu.unlb.org/UNStandardsOfConduct/TenRulesCodeofPersonalConductForBlueHelmets.aspx>

Så, var kommer då IntSAC-eleverna in i detta koncept? IntSAC är en militär kurs och utbildar därför i hur den militära delen av en stab kan fungera, med tonvikt på "kan fungera". Tanken är att ge grundläggande kunskaper som var och en sedan kan ha som bas när man senare eventuellt får en plats som stabsassistent under en internationell övning som VIKING, eller i ett missionsområde. IntSAC:s elever placeras därför företrädesvis som stabsassistenter i den militära staben under CPX:en, men det händer även att placeringar sker hos polisen eller i den civila staben.

FOTO: SVENSKA LOTTAKÅREN

CODE OF CONDUCT

Det är inte ovanligt att ett 30-tal länder finns representerade samtidigt på Swedint. Det är därför viktigt att tänka på att man inte bara är där som elev utan även som representant för sitt land och för Lottorna. Under tiden på Swedint gäller den värdegrund som FN förespråkar genom sina "Ten Rules: Code of Personal Conduct For Blue Helmets" (se länk). Dessa regler gäller såväl under arbetstid som under de sociala events som förekommer under kurstiden. Om dessa respekteras finns mycket goda chanser till att knyta värdefulla kontakter för framtida internationella uppdrag och även till att få vänner för livet. Så, ta chansen du också och sök till IntSAC.

Om du redan har gått kursen och är utbildad instruktör inom ledstöd/stab/und och är intresserad av att vara med och utveckla kursen finns även möjlighet att söka som instruktör. Det är ett instruktörsjobb som kräver arbete kontinuerligt under året, så är du intresserad av att lägga den tiden får du gärna höra av dig.

FOTO: NATURVETARNA

JENNY LEIJONHUFVUD
KURSCHEF INTSAC
INTSAC.SLK@GMAIL.COM

UTLANDSSTYRKAN

HISTORIK

Sverige har en lång historia av deltagande vid internationella insatser.

I mitten av 1800-talet skickade Sverige

fyra fregatter och nästan 20 000 soldater för att hjälpa Danmark under Slesvig-Holsteinska kriget.

År 1911 skickades 38 svenska befäl till Persien för att på landets egen begäran bygga upp det persiska gendarmeriet för röveribekämpande. Denna insats blev så lyckad att även Kina framförde önskemål om en liknande insats. Dessa planer gick om intet på grund av Första världskrigets utbrott 1914, då svenska soldater behövdes i Sverige.

I juni 1948 deltog för första gången svenska officerare som FN-observatörer i FN:s första fredsbevarande operation i Mellanöstern i samband med Palestinakonflikten.

FOTO: ROYAL DANISH MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

SVENSKA UTLANDSSTYRKAN

I november 1956 lämnade den första FN-bataljonen Sverige för att ingå i FN-styrkan UNEF som hade till uppgift att övervaka eldupphöravtalet i Suez. Den så kallade Suezbataljonen var den första beväpnade trupp som Sverige ställde till FN:s förfogande. Det blev också starten för det som senare kom att kallas "Svenska utlandsstyrkan", dvs den del av svenska försvarsmakten som verkar utanför Sveriges gränser.

INSATSFÖRKORTNING OCH FÖRKLARING

UNFICYP – United Nations Peacekeeping Forces in Cyprus

UNEF – United Nations Emergency Force

UNIFIL – United Nations Interim Force in Lebanon

ONUC – United Nations Mission in the Congo

UNPROFOR – United Nations Protection Force

IFOR/SFOR – Implementation Force / Stabilisation Force

ISAF – International Security Assistance Force

UNTSO – United Nations Truce Supervision Organization

KFOR – Kosovo Force

UNMOGIP – United Nations Military Observer Group in India and Pakistan

NNSC – Neutral Nations Supervisory Commission

MONUSCO – United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo.

EUFOR – European Union Force (ex EUFOR Althea – Bosnien Hercegovina 2004, EUFOR Chad/CAR – Tchad och Centralafrikanska republiken 2007)

UNISFA – United Nations Interim Security Force for Abyei

UNMISS – UN Mission in the Republic of South Sudan

Syftet med utlandsstyrkan är enligt "Lagen om utlandsstyrkan inom försvarsmakten" att:

FN-SVENSKAR GÅR OMBORD AMERIKANSKT PLAN PÅ BROMMA FÖR TRANSPORT TILL SUEZ, 1956. FOTO: KRIGSARKIVET

- avvärja risk för väpnad konflikt
- hejda en pågående väpnad konflikt
- övervaka överenskommelser om fred och vapenstillstånd samt
- skapa förutsättningar för varaktig fred och säkerhet genom humanitärt arbete i samband med en väpnad konflikt.

AVSLUTADE INSATSER

Sverige och Försvarsmakten har sedan 1956 en obruten tradition av truppinsatser i fredsbefrämjande uppdrag världen över, bland annat på Cypern, i Mellanöstern, Libanon, Kongo, Bosnien, Kosovo, Liberia och Afghanistan. Flera mindre insatser har också genomförts, till exempel genom enskilda officerare som tjänstgjort som militärobserverare i FN:s regi. Försvarsmakten har genom åren deltagit i ca 120 internationella uppdrag i 60 länder. Sammanlagt har drygt 100 000 svenskar tjänstgjort i utlandsstyrkan. I de svenska förbanden ingår soldater med både civil och militär kompetens.

Den största insats som genomförts – i antalet soldater räknat – är den på Cypern (UNFICYP), där ca 28 000 svenskar tjänstgjorde 1964-93. Andra stora insatser är UNEF i Gaza och Sinai 1956-67 med 12 000 soldater, UNIFIL i Libanon 1980-94 (9 200), UNEF II i Sinai 1973-80 (7 600) och ONUC i Kongo 1960-64 (6 300). Under 1993-99 tjänstgjorde 10 200 svenskar i den FN-ledda insatsen UNPROFOR i Bosnien, som senare blev Natoledd med namnet IFOR/SFOR (i dag leds insatsen av EU genom EUFOR).

Det största svenska bidraget vid ett och samma tillfälle var våren 1964. Då deltog Sverige till FN:s fredsbefrämjande insatser med tre förband av bataljons storlek samtidigt på tre platser i världen – på Cypern i Europa, i Gaza i mellanöstern och i Kongo i Afrika.

PÅGÅENDE INSATSER

Den svenska utlandsstyrkan består i dag (oktober 2011) av totalt 803 soldater, 68 kvinnor och 735 män, som deltar i svenska insatser och som är fördelade på fler än tio länder:

1. Afghanistan (ISAF/Nato), etablerad januari 2002, personal på plats: 590 samt en rådgivare i FN:s uppdrag UNAMA

2. Libyen (FL 02/Nato), etablerad juni 2011, personal på plats: 112
3. Kosovo (KFOR/Nato), etablerad 1999, personal på plats: 66
4. Mellanöstern (UNTSO/FN), etablerad 1948, sex observatörer
5. Indien och Pakistan (UNMOGIP/FN), etablerad januari 1949, fem observatörer + 1 medical assistant
6. Korea (NNSC/annan ledning), etablerad 1953, fem delegater
7. Kongo (MONUSCO/FN), etablerad september 1999, fem observatörer
8. Bosnien-Hercegovina (EUFOR/EU), etablerad juni 2010, en stabsofficer
9. Sudan (UNISFA/FN), etablerad juli 2011, en observatör
10. Sydsudan (UNMISS/FN), etablerad juli 2011, två stabsofficerare och två observatörer.

AVLIDNA I UTLANDSSTYRKAN

Alla män och kvinnor som skriver på ett kontrakt för tjänstgöring i Försvarsmaktens utlandsstyrka torde vara väl medvetna om riskerna med sitt uppdrag utomlands, även risken för att dö under uppdraget.

Försvarsmakten har publicerat en lista på nätet över 82 avlidna i utlandsstyrkan 1 juli 1956-16 oktober 2010. Mer än hälften av dödsfallen, 43 stycken, har som orsak "olycka" medan för 20 stycken redovisas orsak som "övrigt". För två personer saknas uppgift om orsak. Orsak "strids-handling" redovisas för 17 omkomna svenskar, varav fem i Afghanistan, två 2005 samt tre 2010.

FOTO: REDCROSS.INT

Försvarsmakten noterar att det finns andra svenskar som omkommit i fredens tjänst, t ex Folke Bernadotte som var FN:s medlare i Palestinakonflikten och Dag Hammarskjöld, FN:s

generalsekreterare. De redovisas inte i denna lista eftersom de formellt sett inte ingick i svenska Försvarsmaktens utlandsstyrka utan hade personliga uppdrag direkt av FN:s högkvarter.

När listan upprättats har Försvarsmakten använt de kriterier som också används av FN när de fastställer vilka som omkommit i fredens tjänst. Det innebär i huvudsak att man anses tjänstgörande i utlandsstyrkan från och med att man anlänt till ett insatsområde till och med att man återvänt till Sverige efter fullgjord tjänstgöring.

KÄLLOR: FÖRSVARSMAKTEN OCH WIKIPEDIA

DEBRIEFING

Debriefing, är engelska och betyder eftersnack eller eftergenomgång. Den internationellt mest kände läromästaren på området, amerikanen Jeffrey T. Mitchell, utarbetade i början av 1980-talet en modell för ambulanspersonal i USA som han kallade "critical incident stress debriefing". Modellen har vidareutvecklats och den har mest använts på personal som varit direkt involverad i traumatiska händelser.

AVLASTNINGSSAMTAL

är en kortversion av debriefing. Man går inte lika djupt som vid en debriefing. Tyngdpunkten ligger på genomgång av fakta och en mer spontan utlevelse av känslor. Stockholms brandförsvaret har som rutin att genomföra ett avlastningssamtal efter psykiskt belastande uppdrag. Svenska soldater på uppdrag utomlands erbjuds oftast ett avlastningssamtal direkt på plats om truppen drabbats av traumatiska upplevelser. Samtalet ger också en möjlighet att räta ut eventuella oklarheter kring händelsen och det kan ses som ett sätt att lägga det inträffade bakom sig. Under samtalet görs även en bedömning av om det föreligger behov av ytterligare insatser, t ex en debriefing.

DEBRIEFING

är ett strukturerat samtal som ska hjälpa en personalgrupp att bearbeta händelsen de varit med om. Syftet med en psykologisk debriefing är att lindra akuta stressreaktioner och förebygga bestående negativa effekter av en kritisk/traumatisk händelse, samt att underlätta återhämtning och återgång i arbete samt normala vardagsrutiner. Dessutom att identifiera de personer som är i behov av ytterligare hjälp. En psykologisk debriefing pågår två till fyra timmar beroende på gruppens storlek och reaktionernas styrka. Det är dock viktigt att samtalen inte sker under tidspress. Samtalet kan ske individuellt eller i grupp.

Psykologisk debriefing är alltså inte psykoterapi eller behandling. Metoden syftar på ett strukturerat gruppmöte där deltagarna får gå igenom fakta, tankar, intryck och reaktioner, som den kritiska/traumatiska händelsen utlöst. Den helande kraften ligger till stor del i den normalisering som sker då deltagarna känner igen sig i varandras reaktioner och upplevelser. Det är viktigt att alla som varit direkt inblandade i den kritiska händelsen deltar – även de som för tillfället inte känner något sådant behov. Vissa personer tränger bort det som hänt och upplevt eller visar inga efterreaktioner förrän långt senare, då det kan vara

svårt att koppla reaktionerna till den aktuella händelsen.

Många yrkesgrupper arbetar i miljöer där de ofta är tvungna att hantera svåra situationer och chockartade händelser. Det kan gälla sjukvårdspersonal såväl som brandmän, ambulansförare och poliser.

En debriefing kan se ut på lite olika sätt men de bygger i stort sett alltid på samma principer – att klargöra fakta och formulera känslor kring det man upplevt och bevittnat. Ofta informeras gruppen kort om att det är helt normalt att reagera på den här typen av händelser, och att vi gör det på olika sätt. Den som leder debriefingen inleder med att göra sig en bild av hur gruppen eller individen mår och går igenom vad man vill uppnå med samtalet. Fakta och information kring det som hänt presenteras innan deltagarna sedan var och en får berätta om sina sinnesintryck och känslor omkring det inträffade.

Att samtala i grupp med andra som varit med om samma sak kan skapa ytterligare förståelse och kunskap om situationen. Man kanske inte har sett och hört allt som andra har gjort. Tillsammans kan man skapa en bättre överblick och en tydligare bild av det som hänt. Samtidigt får alla tillgång till samma information. Det är viktigt att låta människor tala till punkt när de går igenom vad de varit med om, vad de sett och hört, och vad de känner i samband med att de tänker på det. Att sätta ord på det man upplevt är en viktig del av bearbetningen, ett moment som ringar in och avgränsar det inträffade. En debriefing är också ett sätt att synliggöra hur människor i gruppen mår efter det som hänt. Alla reagerar ju olika. Finns det någon i gruppen som behöver mer eller annan hjälp för att bearbeta det som hänt och kunna gå vidare?

FAROR OCH KRITIK

Psykologisk debriefing som metod har utsatts för kritik, då debriefing i många fall har inneburit en återupprepning av den traumatiska upplevelsen för de drabbade. Man talar om en retraumatisering. I alltför heterogena grupper, sammansatta av personer med olikartade upplevelser av en händelse, har debriefing kunnat traumatisera dem som inte var så hårt drabbade genom att de fått lyssna till detaljerade och obehagliga upplevelser från de mer direkt drabbade.

UTLANDSTJÄNST

Inför internationella uppdrag strävar man efter att ge samtliga chefer kunskap i att genomföra avlastningssamtal. Några brukar dessutom vara utbildade i debriefingteknik. Alla som sökt och blivit antagna till en internationell insats får en utbildning i krishantering som ska ge grundläggande

de kunskap i krisstöd och krishantering. Man får kunskap i hur kamratstöd och avlastningssamtal genomförs och vilka stressfaktorer och olika typer av stress man kan komma i kontakt med i olika situationer.

Direkt vid hemkomsten till Sverige genomförs ett par dagars hemkomstprogram, som även innehåller samtal som leds av utbildade samtalsledare och föreläsningar om stressreaktioner.

KÄLLOR: PSYKOLOGIGUIDEN.SE, WIKIPEDIA.SE, FOI.SE, MIL.SE

SWEDINT

Försvarmaktens internationella centrum

På Swedint som har verkat sedan 1948 förbereds och utbildas svenska och utländska civila, officerare och poliser för arbete i multinationella fredsoperationer inom ramen för EU, FN och Nato/Partnerskap för fred.

I början hette skolan Försvarets FN-skola och låg i Södertälje kopplat till regementet Ing1.

Sedan 2004 är Swedint en del av Livgardet I1 i Kungsängen där man även utbildar Utlandsstyrkan.

Cirka 9 000 personer har genomgått träning och utbildning där i olika kurser som anpassas för pågående fredsoperationer bl a Internationell stabskurs, IntSAC.

FREDS-BASKRARNA

Är en politiskt och religiöst obunden förening som bevarar, utvecklar och stödjer freds-veteraner och dess anhöriga. De för vidare den kamratskap som skapats under internationella insatser och om man har blivit utsänd av någon svensk statlig myndighet. Man vill även vårda FN:s traditioner och målsättning. De bildades 1985 och har cirka 5 000 medlemmar.

Ett sätt att stödja deras verksamhet är att köpa gula bandet via www.fredsbaskrarna.se/gulabandet, där kan du även beställa andra produkter såsom tröja, mössa eller dekal i prisnivåer mellan 20-160 kr.

KÄLLOR: FAKTA OM TOTALFÖRSVARET SAMT MIL.SE, FREDSBASKRARNA.SE

BASKER SOM IDENTITET

VAD ÄR EN BASKER?

Basker (även bask eller baskermössa) är en mjuk, rundkullig mössa utan skärm, ofta av filt. Ordet "basker" kommer ursprungligen från Baskien i norra Spanien.

KORT HISTORIK

Baskermössan har använts av många militära enheter och av polisstyrkor i olika länder under många, många år. I flera länder förknippas den med elittrupper. Ett exempel är Gröna Baskarna i USA.

Den moderna traditionen med militär basker användning började hos de franska alpjägarna som använde sig av lokalbefolkningens stora baskrar som huvudbonad. Det var och är stora baskrar som kunde dras ned över öronen vid kyla.

De första brittiska stridsvagnsförbanden började använda sig av svarta baskrar för att de var bekväma huvudbonader när pansarsoldaten skulle krypa in och ut i trånga utrymmen. Baskern fick därigenom status av kännetecken för elitförband. Från pansartrupperna spred sig baskern sedan till fallskärmsjägarna, då i vinröd färg.

Från att ha varit en persedel som betecknade en elit används baskern i dag som allmän huvudbonad i många länders arméer. Nu är det i stället baskerfärgen som får markera förbandens status.

I USA har baskern sedan 2001 varit huvudbonad för alla arméförband i fältuniform, men 2011 beslutade den amerikanska arméledningen att för armén i allmänhet skall baskern ersättas av fältmössor med skärm. Orsaken var soldaternas missnöje med att baskern var opraktisk i fält.

BASKER I SVERIGE

Basker används inom Försvarsmakten i Sverige från och med 2003 av hela armén, amfibiekåren och helikopterflottiljen. Arméns jägarskola, K4 och pansartrupperna fick sina baskrar i m/60-systemet. K3 började använda baskern under

slutet av 1970-talet och 1986 började alla kaval-
leriförband att använda basker. Färgerna skiftar i
nio olika nyanser.

Hemvärnet behöver dock inte, till skillnad mot de
andra förbanden (inklusive försvarets musikkårer),
göra något baskerprov (dvs flera tuffa dygn i fält,
kan vara långa perioder utan sömn eller mat, var-
vat med diverse övningar och långa marscher).

BASKERFÄRGER I SVENSKA FÖRSVARSMAKTEN

BASKERFÄRG	FÖRBAND
Mörkblå	Generalsperson, personal vid organisationsenhet som inte har annan färg angiven utom mari- nens sjöförband (flottan)
Svart	Livgardet/infanteri, I 19/Norrbot- tens pansarbataljon, P 4, P 7 och Markstridsskolan (MSS)
Mörkgrön	Livgardet/kavalleriet, K 3, I 19/ AJB, Lapplands jägargrupp, Flyg- basjägare och Försvarsmaktens underrättelse- och säkerhetscen- trum (FMUndSäkC)
Vinröd	Fallskärmsjägarskolan (FJS)
Brun	Hemvärnet
Röd	Livgardet/Försvarsmusiken
Blå FN	Personal i FN-tjänst
Gul	EU monitorer
Mellanblå	Försvarsmaktens Helikopterflottilj
Olivgrön	Specialförbandet och specialför- bandsledningen
Lavendel	Baskern till lottornas "civila" dräkt. Blå kavaj, blå kjol/byxa och vit blus

LOTTABASKER

Vår lavendelblå baskermössa (m/60 LB) bärs till
föreningsdräkten. Den ska då vara försedd med
ett genombrutet slk-emblem (baskermärke) som
placeras rakt ovanför vänster öga.

BASKER I FÄLT?

I Sverige används basker vid "lättare" tjänstgö-
ring. I strid är det direkt olämpligt att ha basker.
Exakt när den används är upp till respektive rege-
mente eller kompanichef.

KÄLLOR WIKIPEDIA, UNIFORMSREGLEMENTE FÖR FÖRSVARSMAKTEN